

REFERAT Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget d. 06-10-2025

Mødedato Mandag d. 06. oktober 2025 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

BNK Orientering om Grøn Trepert.....	3
BNK Forslag fra Venstre, drøftelse af udledning af kvælstof fra landbruget, naturen, spildevand og	4
BNK Forslag fra Socialdemokratiet, beslutning om tiltag vedr. Bygholm sø.....	8
BNK Budgetopfølgning pr. 31.08.2025.....	10
BNK Orientering fra formanden og administrationen.....	14
Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 6.10.2025.....	15

BNK Orientering om Grøn Trepert

RESUME

Administrationen giver en status på arbejdet med Grøn Trepert.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Horsens Kommune deltager i to lokale treparter: Horsens Fjord og Randers Fjord.

Der er vedlagt referat fra det seneste møde i Lokal Trepert Horsens Fjord.

På mødet vil administrationen holde et oplæg, om status på arbejdet i de to lokale treparter samt en status på arbejdet med omlægningsplanen i Horsens Kommune.

/FHL

BNK Forslag fra Venstre, drøftelse af udledning af kvælstof fra landbruget, naturen, spildevand og andet til Horsens Indre Fjord

RESUME

Martin Ravn, Venstre, har anmodet om, at udvalget drøfter udledningen af kvælstof fra landbruget, naturen, spildevand og andet til Horsens Indre Fjord og spørger ind til, hvilken procentvis fordelingsnøgle administrationen, Den Grønne Trepert og Kystvandrådet arbejder efter.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Martin Ravn, Venstre indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget drøfter udledning af kvælstof fra landbruget, naturen, spildevand og andet til Horsens Indre Fjord, herunder den procentvise fordelingsnøgle mellem landbruget, naturen, spildevand og andet i forhold til kilder til kvælstof til Horsens Indre Fjord, der indgår i arbejdet med Den Grønne Trepert.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Martin Ravn, Venstre fremsender følgende forslag:

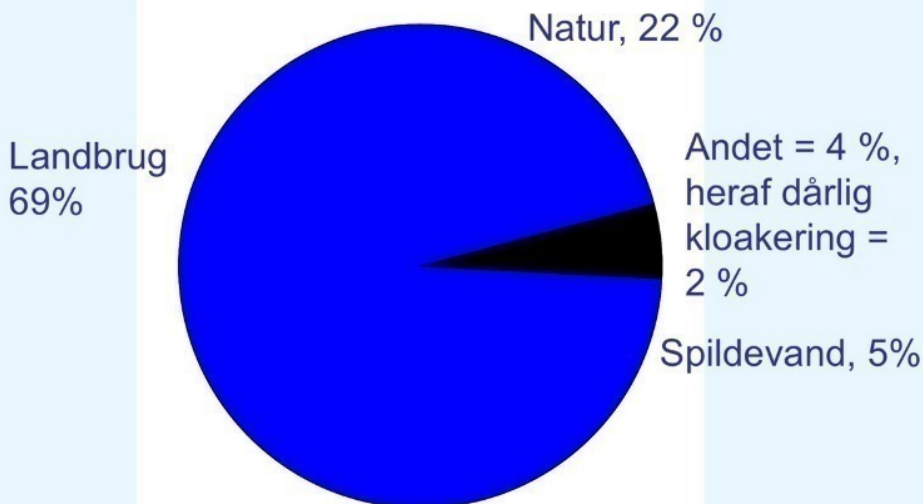
"Venstre ønsker en drøftelse omkring udledningen af kvælstof fra landbruget, naturen, spildevand og andet til Horsens Indre Fjord.

Hvilken procentvise fordelingsnøgle mellem landbruget, naturen, spildevand og andet i forhold til kilder til kvælstof til Horsens Indre Fjord arbejder forvaltning, Den Grønne Trepert og Kystvandrådet efter.

Motivation

Byrådsmedlem Martin Ravn, Venstre, har den 25. februar 2025 stillet følgende spørgsmål til administrationen på baggrund af, at der på temamødet om Grøn Trepert blev præsenteret en figur, der viser den procentmæssige fordeling af kvælstof fra henholdsvis landbruget, naturen, spildevand og andet.

Kilder til kvælstof

Hvor mange ton kvælstof udleder landbruget i dag til Horsens Fjord?

Forvaltningens svar

Det fremgår af vandområdeplanerne, hvor meget kvælstof der udledes til de forskellige kystvande. Den seneste opgørelse er fra december 2024. Den samlede statusbelastning til både indre og ydre Horsens Fjord er 755,3 ton/år.

Fra år til år vil der være stor forskel i udvaskningen af kvælstof fra en mark. Det afhænger især af den årlige regnmængde og, hvornår på året regnen falder. Udvasningen fra en sort, bar mark er langt større, end når marken er dækket af afgrøder i vækst.

Ca. 65 % af kvælstofudledningen i Horsens Indre Fjord kommer fra landbruget. For Horsens Ydre Fjord er det ca. 32 % (det skyldes især, at havbrugene udleder meget kvælstof).

Det svarer til, at landbruget udleder ca. 459 ton kvælstof om året til Horsens Indre Fjord og ca. 15,7 ton til Horsens Ydre Fjord.

Hvis hele kvælstofreduktionen forudsættes gennemført ved arealomlægning fra landbrugsareal, skal kvælstofudledning fra landbruget reduceres med 50 % fra 459 ton N/år til 228 ton N/år til Horsens Indre Fjord og 35 % fra 16 ton N/år til 10 ton N/år til Horsens Ydre Fjord. Horsens Kommune har ikke oplandsareal til Ydre Fjord, hvor det kun er Odder og Hedensted Kommuner der bidrager.

Samlet udledning af kvælstof i Horsens Indre Fjord

Landbruget udleder altså 459 ton kvælstof, svarende til 65 % om året til Horsens indre fjord ifølge forvaltningen. Den samlede kvælstofudledning fra alle parter til Horsens Indre Fjord er dermed 706 tons.

Spildevandets påvirkning af Horsens Fjord

På Samn Forsynings hjemmeside finder man ESG rapporten for Horsens Vand A/S 2024. Her

er data for udledning af næringsstoffer til Horsens Fjord og Gudenåen opgjort for 2023 og 2024. I den sammenhæng skal det tilføjes, at udledningen til Gudenåen er ubetydelig, 420 kg/år.

2.2 Spildevand

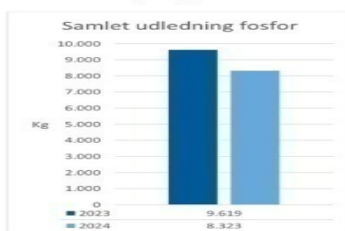
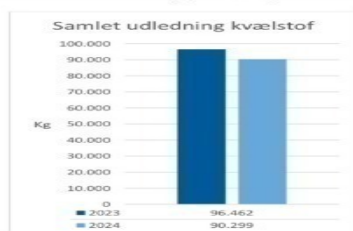
Vi arbejder målrettet på at mindske udledningen af næringsstoffer bl.a. ved forbedring af rensegrader³ og reducering af overløb. Disse tiltag understøtter FN's verdensmål 13 Klimainsats og 14 Livet i havet.

I 2024 har vi igangsat en række tiltag for at mindske udledningen af næringsstoffer blandt andet øget af kapaciteten på Horsens Renseanlæg, forbedring af rensemetoder, nedlægning af overløbsbygværker, reduktion af overløbsmængder samt fokus på reduktion af uvedkommende vand.

Uvedkommende vand dækker over vand, som ikke burde være i spildevandssystemet. Det er vand som ikke stammer fra f.eks. toiletter og køkken, men som alligevel ender i kloakken. Det kan komme fra eksempelvis kraftig nedbør eller lækager, og det ekstra vand kan overbelaste kloaksystemet og renseanlægget.

2.2.1 Udledning af næringsstoffer

Horsens Vand A/S kan påvirke miljøet gennem udledning af næringsstoffer, og derfor er det et fokusområde. Udledningen sker via det rensede spildevand, det separerede regnvand og overløb fra henholdsvis overløbsbygværker⁴ og renseanlæg. Der udledes til Horsens Fjord og Gudenåen.

Den kendte samlede tilførsel af kvælstof til Horsens Fjord (indre) var ca. 740 tons i 2021 jf. Miljøstyrelses vandområdeplan 3⁵.

I 2024 oplevede vi store regnmængder og derved også store mængder vand gennem vores renseanlæg.

³ Rensegrad for spildevand refererer til, hvor effektivt et renseanlæg fjerner forurenende stoffer under behandlingsprocessen.

⁴ Overløbsbygværker hjælper med at håndtere ekstra vandmængder, så systemerne ikke overbelastes.

⁵ <https://edit.mst.dk/media/nphbae/vandomraadeplanerne-2021-2027-22-9-2023.pdf>

Udledt kvælstof fra Horsens Vand A/S 2023

I 2023 udledte Horsens Vand A/S 96,5 tons fra rensset spildevand og overløb. Det svarer til 13,7 % af den samlede kvælstofudledning på 706 tons til Horsens Indre Fjord.

Udledt kvælstof fra Horsens Vand A/S 2024

I 2024 udledte Horsens Vand A/S 90,3 tons fra rensset spildevand og overløb. Det svarer til 12,8 % af den samlede kvælstofudledning på 706 tons til Horsens Indre Fjord.

Overløb

Overløb opstår ved regnvejrshændelser og højststående grundvand, som fylder og overbelaster spildevandsledningerne. For at undgå et kollaps, når det sker, er der installeret en hel række overløbsbygværker på ledningsnettet og et ved selve Horsens Renseanlæg. Overløbet ledes herefter direkte ud i Horsens Indre Fjord.

I rapporten "Fremrykning af separatkloakering", der blev fremlagt for ØK udvalget den 20.08.2024, er overløbet fra henholdsvis ledningsnettet og Horsens Renseanlæg opgjort for perioden 2019-2024.

Overløb af opblandet spildevand og regnvand indeholder, ifølge tal fra Miljøstyrelsen og kommunale oplandsplaner, 10-20 mg N/l."

Tabel 1: Indberettet overløb til miljøstyrelsen for Horsens Fjord og Gudenåen, de seneste 5 år

Horsens Kommune	2019 (Indberetning)	2020 (Indberetning)	2021 (Indberetning)	2022 (indberetning)	2023 (indberetning)	2024 Q1 (målt)
Horsens Fjord	[m ³]	[m ³]	[m ³]	[m ³]	[m ³]	
Ledningsnet Horsens	527.199	348.500	263.509	210.451	455.512	Ukendt
Renseanlæg Horsens	508.684	456.342	226.927	92.923	522.512	757.915
Horsens Fjord i alt	1.035.883	804.842	490.436	303.374	978.024	
Gudenåen (Randers Fjord)	[m ³]	[m ³]	[m ³]	[m ³]	[m ³]	
Ledningsnet Brædstrup	53.920	39.320	32.672	22.036	27.480	Ukendt
Renseanlæg Brædstrup	0	0	0	0	0	0
Gudenåen (Randers Fjord) i alt	53.920	39.320	32.672	22.036	27.480	-

BNK Forslag fra Socialdemokratiet, beslutning om tiltag vedr. Bygholm Sø

RESUME

Susan Gyldenkilde, Socialdemokratiet, har anmodet om, at udvalget drøfter og igangsætter en nærmere undersøgelse af tiltag, der kan sikre Bygholm Sø som en rekreativ oase for kommunens borgere, også i fremtiden.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Susan Gyldenkilde, Socialdemokratiet indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget beslutter at igangsætte en undersøgelse af tiltag, der kan sikre Bygholm Sø som en rekreativ oase for kommunens borgere.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Susan Gyldenkilde, Socialdemokratiet fremsender følgende forslag:

"Socialdemokratiet ønsker, at der i udvalget drøftes og igangsættes en nærmere undersøgelse af tiltag, der kan sikre Bygholm Sø som en rekreativ oase for kommunens borgere – også i fremtiden.

Vi ønsker derfor:

- Undersøgelse af grødeskæring
En faglig vurdering af, om og i hvilket omfang grødeskæring kan bidrage til at bevare søens rekreative anvendelse uden, at det går på kompromis med dyre- og plantelivet.
- Viden om sandfang og tilsanding
En vurdering af mulighederne for at udvide eller optimere sandfanget, så tilsanding af søen begrænses og dens levetid forlænges.
- Andre mulige tiltag
En oversigt over andre relevante initiativer, der kan fremme søens kvalitet som både natur- og friluftsområde – eksempelvis naturpleje, vandkvalitetstiltag eller samarbejde med foreninger og frivillige.

Begrundelse: Bygholm Sø er et af Horsens Kommunes mest benyttede rekreative områder og har samtidig stor betydning som levested for mange arter. Vi mener, der må kunne findes

løsninger, hvor hensynet til søens natur og dyreliv går hånd i hånd med borgernes muligheder for at nyde området."

BNK Budgetopfølgning pr. 31.08.2025

RESUME

Som en del af den samlede økonomistyring i Horsens Kommune foretages en budgetopfølgning pr. 31. august 2025 for alle udvalgs budgetrammer.

I forhold til Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets driftsbudget ved det skattefinansierede område forventes rammeoverholdelse i form af et mindreforbrug på 26,3 mio. kr.

Ved de ikke rammebelagte områder forventes et merforbrug på 1,3 mio. kr. Ved det brugerfinansierede område forventes rammeoverholdelse.

Ved Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets anlægsbudget forventes et mindreforbrug på 18,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede anlægsbudget.

Der fremsendes med budgetopfølgningen tillægsbevillingsansøgninger på driftskonti samt ændringer på anlægsområdet.

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets budgetopfølgning vil indgå i den samlede budgetopfølgning for Horsens Kommune, der fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Sagen afgøres af Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkender og fremsender budgetopfølgningen til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, som led i den samlede budgetopfølgning for alle områder.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

To gange årligt (pr. 30. april og 31. august) gennemføres der en samlet budgetopfølgning på udvalgenes budgetområder. Budgetopfølgningen forelægges det enkelte udvalg.

Budgetopfølgningen for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget samles med budgetopfølgningerne for de andre fagudvalg og en samlet budgetopfølgning for kommunen forelægges Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

I det følgende gives der bemærkninger til budgetopfølgningen for Bæredygtigheds-, Natur- og

Klimaudvalget.

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget - drift

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets driftsbudget opdeles i to områder, det skattefinansierede og det brugerfinansierede område.

Det skattefinansierede område

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets korrigerede budgetramme på det skattefinansierede område udgør 178,5 mio. kr.

Ud fra budgetopfølgningen pr. 31. august 2025 forventes der et samlet mindreforbrug på ca. 26,3 mio. kr.

Tabel 1, Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets skattefinansierede områder

<i>2025 i mio. kr.</i>	Overførsel fra 2024	Forventet regnskab ift. korr. budget 2025	Tillægsbevillinger ifm budgetopfølgningen
Rammebelagt			
Ejendomme	8,2	0	0
Natur og Miljø	16,0	15,2	-14,7
Kollektiv trafik	3,9	12,3	-11,6
Ikke rammebelagt			
Ejendomme	0	-3,0	3,6
Natur og Miljø	0	1,7	-1,7
Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget i alt	28,1	26,3	-24,4

Rammebelagte områder - Ejendomme

De rammebelagte områder ved Ejendomme dækker primært over budget til vedligeholdelse af kommunens bygninger, budget til fjernvarmekonvertering samt drifts- og huslejebudgetter til diverse erhvervslejemål og udlejningsejendomme.

Ved det rammebelagte område Ejendomme forventes balance i 2025. Der er overført et mindreforbrug på 8,2 mio. kr. fra 2024. Overførelserne forventes anvendt i 2025 bl.a. til øget vedligeholdelse af kommunens ejendomme.

Rammebelagte områder - Natur og Miljø

Budgettet til rammebelagte områder under Natur og Miljø dækker bl.a. parker og legepladser, strandområder, naturforvaltningsprojekter, vandløb, skove, naturpuljen samt puljen til klimaplanen.

Der forventes ved budgetopfølgningen et mindreforbrug på 15,2 mio. kr. i forhold til det

korrigerede budget. Der er overført 16 mio. kr. fra 2024.

Størstedelen af det forventede mindreforbrug vedrører klimaplanen. Dette skyldes dels overførte midler fra tidligere år, dels, at klimatilpasningsprojekt H.C. Andersens Gade ikke gennemføres. Forventningerne vedr. klimaplanen forudsætter, at etableringen af solceller på udvalgte kommunale tage gennemføres i 2025.

Rammebelagte områder - Kollektiv trafik

Kollektiv trafik vedrører Endelavefærgen samt betaling til Midttrafik for busdrift.

Horsens Kommune betaler Midttrafik for drift af den kollektive trafik. Ved Midttrafik forventes et mindreforbrug på 12,7 mio. kr.

Dette skyldes efterregulering fra 2024 samt en forventning om færre driftsomkostninger (primært brændstof) i 2025 til by- og regionalbusser end tidligere forudsat.

Ved Endelavefærgen forventes rammeoverholdelse i 2025, når bevillingsansøgninger på omstillingsstøtte vedr. CO₂-udgifter til færgen er bevilget.

Ikke rammebelagte områder - Ejendomme

Det ikke rammebelagte område under Ejendomme vedrører primært budget til kommunens ældreboliger.

Der forventes ved budgetopfølgningen pr. 31. august 2025 et samlet merforbrug på 3 mio. kr. ved de ikke rammebelagte områder. Årsagen til merforbruget skyldes tekniske årsager i form af forkert fremskrivning i økonomisystemet.

Ikke rammebelagte områder - Natur og Miljø

De ikke rammebelagte områder under Natur og Miljø dækker over budget til kommunale jordarealer og rottebekæmpelse. Her forventes et mindreforbrug på 1,7 mio. kr. i 2025.

I 2024 var der en merudgift til ejendomsskat for ubebyggede grunde på grund af nye regler. Administrationen har søgt Vurderingsstyrelsen, om de ubebyggede grunde kan fritages efter ejendomskattelovens § 7.

Grundene fritages og kommunen er kompenseret for udgifterne i 2024 og fremover. Som følge heraf forventes der et mindreforbrug på 1,7 mio. kr. i 2025. Fra 2026 og frem forventes problemstillingen løst.

Ved rotteområdet forventes rammeoverholdelse i 2025.

Bevillingsansøgninger

Jf. styrelsesloven skal der være overensstemmelse mellem bevillinger og udgifter indenfor budgetåret.

Derfor søges der til de rammebelagte områder en negativ tillægsbevilling på 15 mio. kr. vedr. Natur og Miljø og en negativ tillægsbevilling på 12 mio. kr. vedr. Trafik og Vej/Midttrafik. Begge tillægsbevillinger søges overført til budget 2026.

Herudover søges mindre tillægsbevillinger grundet lovændringer. Ved Natur og Miljø grundet indsatsplanlægning og ved Endelavefærgen vedr. CO₂-afgift på færgens drivmiddel.

Endelig søges tillægsbevillinger til ikke rammebelagte områder: Ved kommunens ældreboliger en tillægsbevilling på 3,6 mio. kr. (teknisk tilretning) og en negativ tillægsbevilling på 1,7 mio. kr. vedr. kompensation for de ekstraordinære udgifter vedr. ejendomsskat.

Det brugerfinansierede område

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets korrigerede budgetramme på det brugerfinansierede område udgør netto -18,6 mio. kr.

Affald og Genbrugs budget består af et udgiftsbudget på ca. 145,2 mio. kr. og et indtægtsbudget på 163,8 mio. kr.

Der er således budgetlagt med en merindtægt på 18,6 mio. kr., til finansiering af anlægsinvesteringer på området.

Ved Affald og Genbrug er der en række forhold, der medfører usikkerhed om det endelige regnskabsresultat, men samlet set forventes balance ved Affald og Genbrug.

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget - anlæg

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalgets korrigerede anlægsbudget udgør netto ca. 31 mio. kr. inkl. overførte midler fra tidligere år.

Ved budgetopfølgningen pr. 31. august 2025 forventes der samlet set et mindreforbrug på 18,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget grundet forskydninger.

Det gælder vandløbsprojekt Vestbirk. Herudover er der projekter, der igangsættes senere end først budgetlagt, eksempelvis energibesparende foranstaltninger.

Ved budgetopfølgningen pr. 31. august 2025 fremsendes ændring af rådighedsbeløb til godkendelse i Byrådet som følge af overførsel fra 2025 til 2026.

Herudover søges anlægsbevilling og rådighedsbeløb til følgende projekter:

- Bioscape, fondsmidler, udgifts-/indtægtsbevilling på +/- 0,6 mio. kr.
- Bioscape, midler fra EU der fordeles til de kommuner, der deltager i Bioscape, +/- 8,8 mio. kr.

/JMC

BNK Orientering fra formanden og administrationen

RESUME

Orientering fra formanden og administrationen.

Sagen afsluttes i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller, at

1. Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering om:

- Status på forsøg med grønne vejrabatter
- Administrationsgrundlæg for træer
- Status på implementering af udvidet producentansvar

/BE

Underskriftsark - Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, 6.10.2025

RESUME

Underskrift af beslutningsprotokol.

BESLUTNING

Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".